Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

34 682 Nationale Omgevingsvisie

Nr. 236

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 mei 2026

In de regio Moerdijk komen veel ruimtelijke opgaven samen, zoals de verduurzaming van de industrie, de nationale energietransitie, een goede en gezonde leefomgeving en de grondstoffentransitie om de strategische autonomie van Nederland te versterken. De komende jaren staan er meerdere landelijke energieprojecten gepland in deze regio, terwijl de ruimtelijke druk nu al hoog is. Tegelijkertijd gaat het hier ook over de ontwikkeling van het dorp en de bredere omgeving, de leefbaarheid en de gemeenschap van Moerdijk. Bewoners zien zich geconfronteerd met vragen over de toekomst en zien de impact op hun leefomgeving toenemen. Zij vragen terecht en nadrukkelijk om duidelijkheid over wat deze ontwikkelingen voor consequenties hebben voor hun directe leefomgeving. Ik realiseer mij goed dat alleen al het feit dat deze discussie (opnieuw) gevoerd wordt veel impact heeft op de bewoners en ondernemers van het dorp Moerdijk en de omliggende regio. In deze brief informeer ik de Tweede Kamer, mede namens de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en de Minister van Infrastructuur en Waterstaat over het besluitvormingstraject voor Moerdijk.

Het Rijk, gemeente Moerdijk en provincie Noord-Brabant hebben in het BO Leefomgeving van 11 juni 2025 besloten dat het haven- en industriecluster Moerdijk strategisch wordt uitgebreid. Vanaf dat moment is er gewerkt aan twee ontwikkelrichtingen: de oostelijke en zuidoostelijke richting vanaf het haven- en industriecluster. Het besluit dat was voorzien eind 2025 is niet genomen, maar uitgesteld naar juni 2026. Het toen demissionaire kabinet heeft aangegeven dat het besluit over een ontwikkelrichting inclusief randvoorwaarden door een nieuw kabinet genomen dient te worden.

Het kabinet neemt een besluit over de uitbreiding van het haven- en industriecluster en de toekomst van het dorp Moerdijk niet lichtvaardig. Het kabinet wil daarom meerdere scenario's verkennen, waarbij een minder ingrijpend scenario nadrukkelijker in beeld is gekomen. Het

kst-34682-236
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

kabinet gaat de komende tijd verder in gesprek met gemeente Moerdijk, provincie Noord-Brabant en inwoners over de verschillende opties en wil inwoners en ondernemers uit de regio zo spoedig mogelijk duidelijkheid geven. Daarbij ligt voor het kabinet nu dus ook een scenario op tafel waarbij een kleinere uitbreiding van het haven- en industriecluster Moerdijk wordt gerealiseerd, waarbij het dorp Moerdijk kan blijven bestaan.

Het kabinet erkent dat de gesprekken over een besluit ertoe leiden dat inwoners en ondernemers van het dorp Moerdijk en omliggende regio in onzekerheid moeten wachten. Tegelijkertijd is het van belang, gezien de huidige en toekomstig te verwachten ontwikkelingen in het gebied en uitbreiding van Powerport regio Moerdijk, om het gesprek over een zo helder mogelijk toekomstperspectief nu goed te voeren. Het Rijk, provincie en gemeenten zetten alles op alles om dit toekomstperspectief zo snel en helder mogelijk te kunnen weergeven. Bewoners en ondernemers moeten weten waar ze aan toe zijn.

Het Rijk werkt gezamenlijk met gemeente Moerdijk en provincie Noord-Brabant toe naar besluitvorming met betrekking tot Powerport regio Moerdijk. Daarbij wordt ook de ruimtebehoefte, zoals neergelegd in het BO Leefomgeving van 11 juni 2025, en de onderbouwing van deze ruimtebehoefte meegenomen en gewogen. Daarbij geldt voor het kabinet dat het opheffen van een dorp een goede kwalitatieve en kwantitatieve onderbouwing en integrale afweging van de ruimtebehoefte vereist.

Een aantal grootschalige energie-infrastructuurprojecten, waaronder het 380-150-20kV hoogspanningsstation Port of Moerdijk (POM) en aanlanding(en) van wind op zee vanuit verbinding aanlandingen wind op zee (VAWOZ), is concreet en planologisch al in voorbereiding. Daarnaast zijn de verduurzaming van de industrie, waaronder de circulaire economie, kritieke grondstoffen en toekomstige energieprojecten (na 2035–2040) onderdeel van de opgave binnen Powerport regio Moerdijk. Deze ontwikkelingen, de ruimtebehoefte hiervan en het ruimte bieden aan deze ontwikkelingen zijn weliswaar van belang, maar vertalen zich op dit moment nog minder in al geplande concrete projecten met bijbehorende ruimtevraag. Daardoor is het voor deze opgaven in beginsel nog mogelijk om andere ruimtelijke keuzes te maken.

Het kabinet blijft de komende periode in gesprek met de gemeente Moerdijk en provincie Noord-Brabant over de invulling en optimalisatie van het ruimtegebruik binnen en rondom het haven- en industriecluster Moerdijk. Ook gaat het kabinet verder met de regionale partners en bewoners in gesprek over hoe de leefbaarheid van de omgeving en woonkernen geborgd kan worden en over de lange termijn levensvatbaarheid van het haven- en industriecluster. Hierbij wil het kabinet afspraken maken met de regionale partners over een langdurige samenwerking die zowel de belangen van de bewoners borgt, ruimte biedt voor regionale afwegingen en waar prioritaire projecten van nationaal belang met voorrang kunnen worden ingepast.

Het kabinet erkent dat de ruimtelijke druk op Moerdijk en de andere haven- en industrieclusters hoog blijft en er dus een goede afweging nodig is over hoe ruimtelijke opgaven in verschillende gebieden te verdelen. Gezien de schaarse ruimte in Nederland zet het kabinet in op een zo goed mogelijke ruimtelijke ordening in en rondom de haven- en industrieclusters.

Hiervoor werkt het kabinet, in lijn met het coalitieakkoord, verder aan een nationale ruimtelijk-economische strategie voor de haven- en industrieclusters van nationaal belang. Over deze bredere strategie zal het kabinet u rond de zomer informeren.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
J. de Bat